

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ MATEMATIKE
13. ožujka 2012.

8. razred-rješenja

OVDJE JE DAN JEDAN NAČIN RJEŠAVANJA ZADATAKA. UKOLIKO UČENIK IMA DRUGAČIJI POSTUPAK RJEŠAVANJA, ČLAN POVJERENSTVA DUŽAN JE I TAJ POSTUPAK BODOVATI I OCIJENITI NA ODGOVARAJUĆI NAČIN.

1. Kako je $x + y = 0$, onda je $(x + y)^2 = 0^2 = 0$. 1 BOD

No, $(x + y)^2 = x^2 + 2xy + y^2 = 0$, a kako je $x^2 + y^2 = \frac{1}{2}$, onda je $2xy = -\frac{1}{2}$ odnosno $xy = -\frac{1}{4}$.

2 BODA

Dalje je $x^8 + y^8 = x^8 + 2x^4y^4 + y^8 - 2x^4y^4 =$ 2 BODA

$$\begin{aligned} &= (x^4 + y^4)^2 - 2(xy)^4 = \\ &= (x^4 + 2x^2y^2 + y^4 - 2x^2y^2)^2 - 2(xy)^4 = \\ &= ((x^2 + y^2)^2 - 2(xy)^2)^2 - 2(xy)^4 = & \text{2 BODA} \\ &= \left(\left(\frac{1}{2}\right)^2 - 2 \cdot \left(-\frac{1}{4}\right)^2\right)^2 - 2 \cdot \left(-\frac{1}{4}\right)^4 = \\ &= \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{8}\right)^2 - \frac{1}{128} = \\ &= \frac{1}{128} \end{aligned}$$

3 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

2. Vrijedi

$$x^2 + xy - 2xy - 2y^2 = 27,$$

$$x(x + y) - 2y(x + y) = 27,$$

$$(x + y)(x - 2y) = 27 \quad \text{2 BODA}$$

S obzirom da su djelitelji broja 27 brojevi $\pm 1, \pm 3, \pm 9$ i ± 27 , trebali bismo riješiti osam sustava

jednadžbi da bi našli rješenja polazne jednadžbe. 2 BODA

Četiri sustava jednadžbi ne daju rješenje u skupu cijelih brojeva. 2 BODA

Četiri sustava jednadžbi daju rješenja i to su $(5, -2), (-5, 2), (7, 2)$ i $(-7, -2)$. 4 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

3. Vrijedi $(9n+1)^2 - (n+9)^2 = (9n+1+n+9)(9n+1-n-9) =$

$$= (10n+10)(8n-8) = 80(n+1)(n-1) \quad 2 \text{ BODA}$$

Kako je n prost broj veći od 3, onda je n neparan pa su $n+1$ i $n-1$ parni brojevi. 2 BODA

Dakle, $n-1$ i $n+1$ su uzastopni parni brojevi. To znači da je jedan od njih djeljiv s 4, a drugi s 2.

2 BODA

Također, $n-1$, n , $n+1$ su tri uzastopna prirodna broja te jedan od njih mora biti djeljiv s 3. S obzirom da je n prost broj veći od 3, jedan od brojeva $n-1$ ili $n+1$ je djeljiv s 3. 2 BODA

Na kraju je $(9n+1)^2 - (n+9)^2 = 80 \cdot 4 \cdot 2 \cdot 3 \cdot m = 1920 \cdot m$ za $m \in \mathbb{N}$ pa je time tvrdnja dokazana. 2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA

4. Trokuti ASB i ASC su međusobno sukladni pravokutni trokuti (imaju zajedničku stranicu $\overline{AS}$,

$$|SB| = |SC| = r, |\sphericalangle ABS| = |\sphericalangle ACS| = 90^\circ), \text{ pa je } |\sphericalangle BAS| = |\sphericalangle CAS| = 30^\circ \text{ i}$$

$$|\sphericalangle BSA| = |\sphericalangle CSA| = 60^\circ. \quad 2 \text{ BODA}$$

Pravokutni trokut s kutovima veličine 30° i 60° možemo nadopuniti na jednakostranični trokut, tj. u takvom je trokutu hipotenuza dvostruko dulja od kraće katete. Prema tome je

$$|SB| = |SC| = \frac{1}{2} |AS| = 3 \text{ cm}. \quad 2 \text{ BODA}$$

Primjenom Pitagorina poučka na pravokutni trokut ASB dobivamo da je $|AB|^2 = |AS|^2 - |SB|^2$, tj.

$$|AB|^2 = 36 - 9, \text{ odakle je } |AB| = \sqrt{27} = 3\sqrt{3} \text{ cm}. \quad 1 \text{ BOD}$$

Površina četverokuta $ACSB$ je dvostruko veća od površine pravokutnog trokuta ASB , tj.

$$P_{\square ACSB} = 2 \cdot \frac{1}{2} |AB| \cdot |BS| = 3\sqrt{3} \cdot 3 = 9\sqrt{3} \text{ cm}^2. \quad 2 \text{ BODA}$$

Površinu osjenčanog lika dobivamo tako da od površine četverokuta $ACSB$ oduzmemo površinu P_1 kružnog isječka kružnice polumjera 3 cm kojemu odgovara središnji kut veličine 120° .

$$\text{Dakle, } P_1 = \frac{1}{3} r^2 \pi = 3\pi. \quad 2 \text{ BODA}$$

$$\text{Površina osjenčanog lika je } (9\sqrt{3} - 3\pi) \text{ cm}^2. \quad 1 \text{ BOD}$$

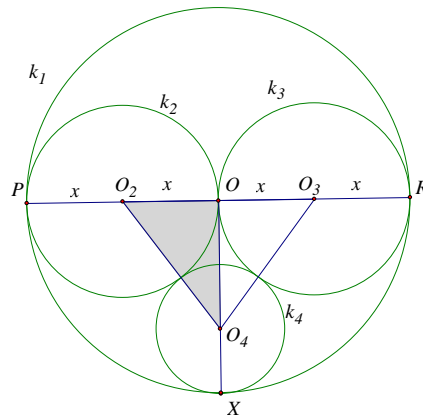
..... UKUPNO 10 BODOVA

5. Neka je $x = |PO_2| = |O_2O| = |OO_3| = |O_3R|$

Tada je $|O_2O_4| = x + 18$.

1 BOD

Uočimo pravokutan trokut O_4OO_2 . Primjenom Pitagorina poučka slijedi

1 BOD

$$|O_2O_4|^2 = |O_2O|^2 + |OO_4|^2$$

$$(x+18)^2 = x^2 + (2x-18)^2$$

2 BODA

$$4x^2 - 108x = 0$$

$$4x(x-27) = 0$$

2 BODA

Dakle, $x_1 = 0$ što nije moguće i

1 BOD

$$x_2 = 27.$$

1 BOD

Na kraju $|PR| = 4x = 108$ cm.

2 BODA

..... UKUPNO 10 BODOVA